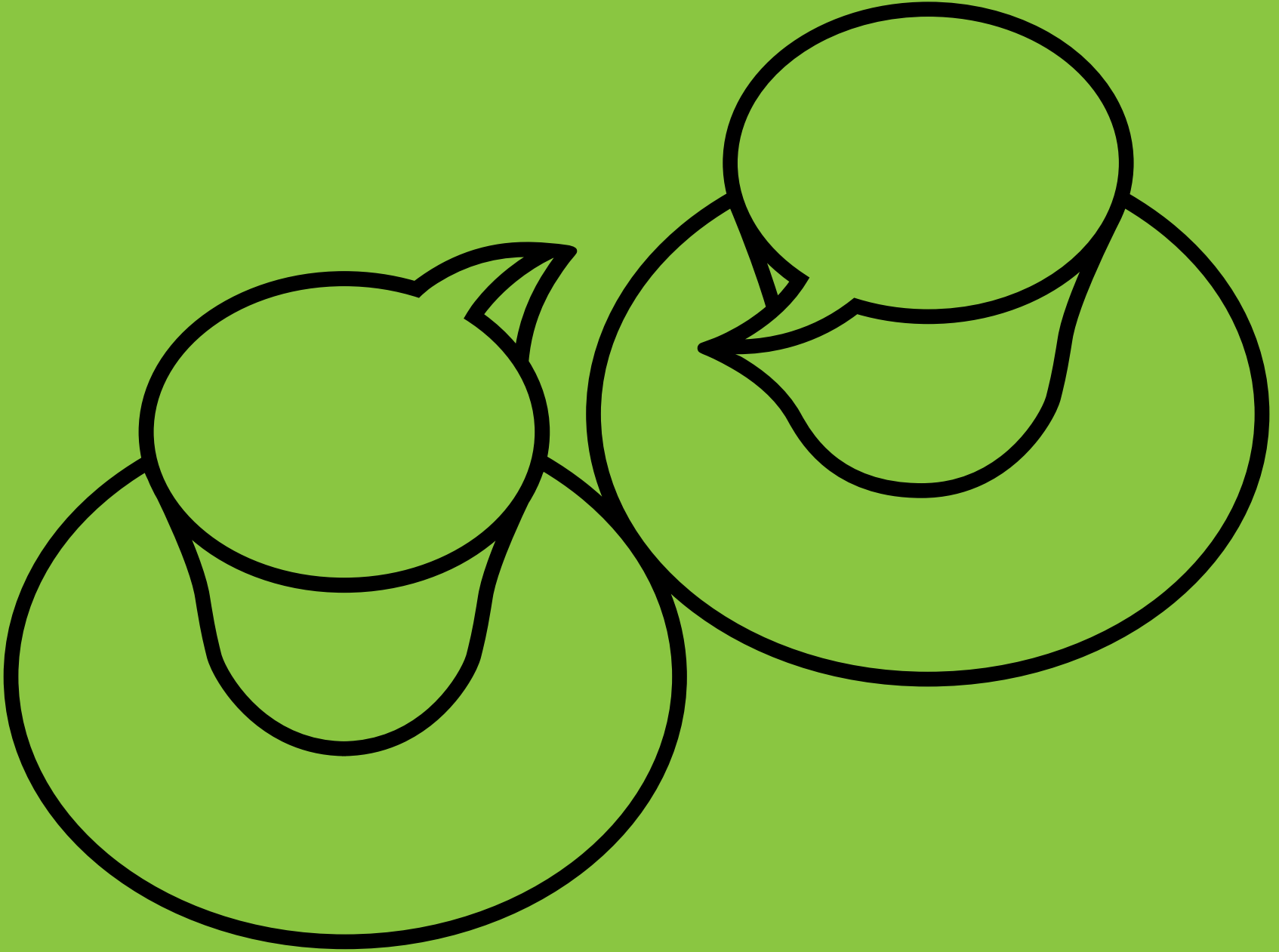

Söz, dost ağzında bir mücevherdir.

A promise is a jewel when between the lips of a friend.

—ŞİRAZLI HAFİZ / Hafez

Pandemi'nin iyi yüzü

Good face of pandemy

Bireysel bir başkaldır

İnsan kendini, geçmiş ve geleceğini sorgular. En çok da görsel iletişimden yararlanır. Bakarak, okuyarak, düşünmek, yorumlamak, sorgulamak, hatırlamak için üretilmiş bir proje *Yüz Yüze*

Röportaj ve çeviri **Interview and translation:** Merve Akar Akgün
Grafik tasarım **Graphic design :** TFU

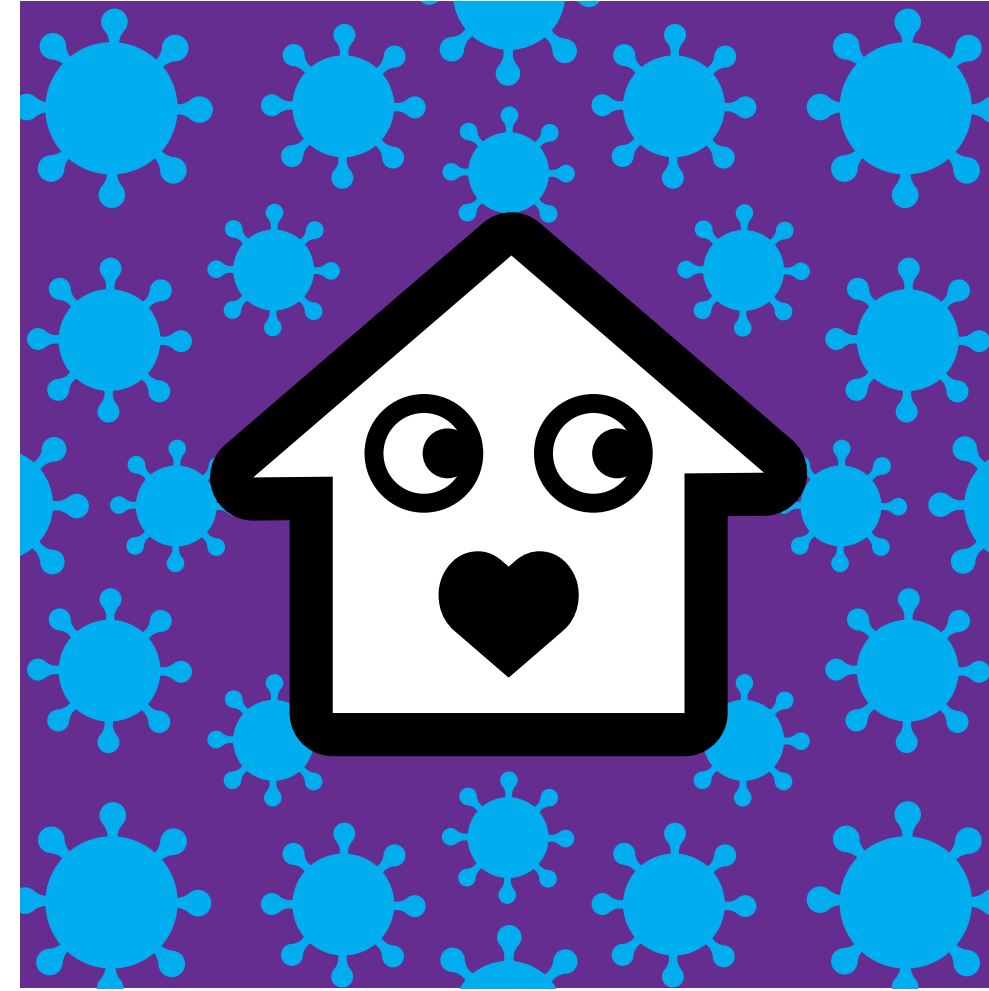
We question ourselves, and our past and future. Curiosity, ambition, and achieving one's goals are the things that sustain life. *Face to Face* is produced to inspire the reader to think, interpret, question, and remember

Tervik Fikret Uçar

Yüz Yüze
Face to Face

An individual rebellion

İnsan rüzgârı bekleyen bir yelkenli gibidir.

A human being is like a sailboat waiting for wind.

—MEVLÂNÂ / RUMI

Tutkuyla sevdiğiniz şeylere çok iyi bakın, zamanla onlara dönüşeceksiniz.

Look aft sformed into them over time.

—TFU

Tevfik Fikret Uçar'ın yolculuğu, 1966 yılında, İstanbul'da, adının (Fikret: Düşünme, fikir, zihin, akıl; düşünceye dalma) konulduğu gün başlamış... O günden beri adının hakkını vermeye çalışmış. Önce Maçka Meslek Lisesi, Boya ve Dekorasyon Bölümü'nde meslek öğrenmek istemiş, sonra asıl mesleğinin “öğrenmek” olması gerektiğini anlamış. “Görünen her şeyin kendine has bir macerası olduğu” fikri başına tatlı bir dert olmuş. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Grafik eğitimi alırken, öğrendikçe ne kadar az bildiğini kavramış. 1987'de mezun olduktan sonra ise Eskişehir'de bir hayalin peşinden koşmaya başlamış: Yeni kurulan bir sanat ve tasarım okulunun neferi olmak, hem de Anadolu'nun kalbinde!

İsviçre'de, Art Center College of Design (E)'da ilk Türkiyeli öğrenci olarak görsel iletişim eğitimi alan Uçar farklı ülke ve coğrafyalarda bilgilerini paylaştı; çalıştaylara, konferanslara katıldı; dersler verdi. *10. baskısını yapan Görsel İletişim ve Grafik Tasarım* isimli kitabının okuru binlerce kişi, fikir ve düşüncelerini paylaştı. 32 sene-dir eğitim verdiği Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü'nde ise her yeni gün yeni şeyler öğrenmenin heyecanını yaşadığını söylüyor. “Kelimelerle konuşur kavramlarla anlaşırız, grafik tasarım kavramların biçimlere dönüşmüş hâlidir,” sözünü hayata geçirmeye devam ediyor.

2020 yılında, tüm dünyanın evlerinin içine kapandığı bir dönemde *Yüz Yüze* isimli kitabınızı yayımladınız. Kitabın tasarımı, yazıları ve çizimleri size ait. 2020 yılından 100 günün sizin tarafınızdan yorumlanışı... Kitaptaki önsözünüzde “bakarak, okuyarak, düşünmek, yorumlamak, sorgulamak, hatırlamak için üretildi,” diye yazmışsınız. Ben de tam bu günleri kayıt altına alma ihtiyacının nereden geldiğini sormak istiyorum.

Şimdilerde tam da bir sene olmuş. Unutmak bazen çok yararlı insanlık adına ancak bazen de tehlikeli... Ders almanın büyük faydasını kaçırabiliyoruz. Daha adını bile söyleyemediğimiz, haberlerde “Wuhan kaynaklı gizemli hastalık” diye anılan bilmediğimiz tuhaf bir şeyle yüz yüzeydik. Bugün için zihnimizde netleşen pek çok kavram belirsizdi. Hatta düzmece bu, ilaç şirketlerinin uydurması, uzakta bize gelmez, gelse de bir şey yapmaz diyenler ise hiç de az değildi. “Hayatınızın en önemli iki günü: Doğduğunuz gün ve neden doğduğunuzu anladığınız gündür.” Böyle der Mark Twain. Benim varoluş nedenim; kendimi, yaşamı, evreni görsel iletişimle anlamak ve anlatmak. Tarihi bir an yaşadığımın farkındaydım. Yaşadığım günler; merak, korku, hüznün, umut, acı ve sonsuz bir bilinmezlik doluydu. Bunları kendi bakış açımdan sanatsal bir duyarlılık, eleştirel bir boyut ve zamana not düşmek adına kişisel tarzım yardımıyla somutlaştırmaya başladım. Kendimi disipline ederek günlük yayınlara dönüştürdüm. Anbean sosyal medya üzerinden paylaştım. Kendimce ilginç ve özgün bir yöntemle tarihe tanıklık etmek, ileride insanlara benim gözümünden bu günleri anlatmaktı amacım.

Bu kitabı hazırlamanın ve nihayetinde yayımlamanın sizin için neleri şifalandırdığını söyleyebilirsiniz?

Ne güzel bir tespit... Evet kesinlikle söyleyebilirim. Özellikle kitabın üretildiği 100 günde bir uzun mesafe koşucusu gibiydim. Elimde kâğıt kalem durmadan fikir üretme ve gündelik gelişmeleri görsel imgeler yoluyla somutlaştırma... Bilinmezlerle savaşıma, yel değirmenleri önündeki Don Kişot gibi hissediyorsunuz. Bilmediğiniz bir şeyi önce anlamak sonra da anlatmaya çalışıyorsunuz. Sokağa bile çıkmadan, ekmeği evde yapıp camdan korkuyla bakıp, akşam yayınlanacak türküz tabloun durumunu takip etmek... Alışık olmadığımız, kaotik ve travmatik bir durum. Ama kesinlikle haklısınız bana çok iyi geldi. Öncelikle bunu bir görev gibi algıladığım için kedime de çok iyi baktım. Spor yaptım, yediklerime dikkat ettim, çok okudum. Kendimi bildim bileli kilolu, gülbüz biriydim, bu süreçte 18 kilo verdim. (Gülüyor) Terazide görmediğim rakamları gördüm. Tüm değerlerim normalleşti. Her şeyin ötesinde şu anda görevini yapmış ve hedefine ulaşmış biri gibi hissediyorum. Bu da çok güzel bir duygu. Büyük zorluklarla Everest'e çıkmış, zirveyi görmüş dağcı gibiyim kendi küçük dünyamda. Yararlı ve iyi bir iş yapmış olma hissi... Olumlu dönüşler, aldığım övgü dolu mesajlar... Evet çok doğru bir tespit sizinki, bu süreç şifalandırdı beni. Bu başkaldırı ve kendimce Covid-19'la hesaplaşma sürecinden kazançlı çıktım Tevfik Fikret Uçar olarak.

Anadolu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümünde tam zamanlı öğretim görevlisi olarak çalışmaktasınız. Şüphesiz ki hayatın her alanını etkileyen pandemi koşulları öğrencilerinizle gerçekleştirdiğiniz ders yapış biçimlerinizi de etkiledi. Nasıl değerlendiriyorsunuz bu değişim -hatta kısa süre sonra söyleyebileceğimiz gibi- dönüşümü?

Bu ülkede şoklara ve olağanüstü durumlara alışık insanlar olarak hayatı sürdürürüz. Ama bu sefer küresel bir kaos içinde bulunmak bambaşka. Öncelikle farkında olalım veya olmayalım büyük bir ruhsal çöküntü yaşıyoruz. Bu durum kuşkusuz eğitime de yansdı. Derslerde herkesin evine konuk olduk. Kedili pozlar vererek ekran fotoğrafları, çevrimiçi yeni yıl partileri falan yaparak öğrencilerin moral ve motivasyonunu yüksek tutmaya çalıştık. Maalesef hoca ve öğrencilerimizden, ailelerinden kayıplar verdik. Kitapta da sık sık vurguladığım o “umut” duygusunu hep canlı tutmaya çalıştık. Kolay da değil itiraf edeyim. Uygulamalı bir dalın eğitimcisiyim, “anlatma göster” mottosunun bir savunanı olarak, karşınızdaki öğrencinin elinden kalemi, fırçayı alıp çizerek anlatmaya boyamaya alışmış biri olarak bahsettiğiniz dönüşümü yaşamak hiç kolay değil. Yeni yollar keşfettim, yarattım, uyguladım. Örneğin derslerimin teorik bölümlerini kaydederek YouTube üzerinden yayınladım. Sadece sınıfla değil tüm dünyayla paylaştım. İhtiyaçlar ve zorunluluklar hepimizin işine yeni boyutlar getirdi.

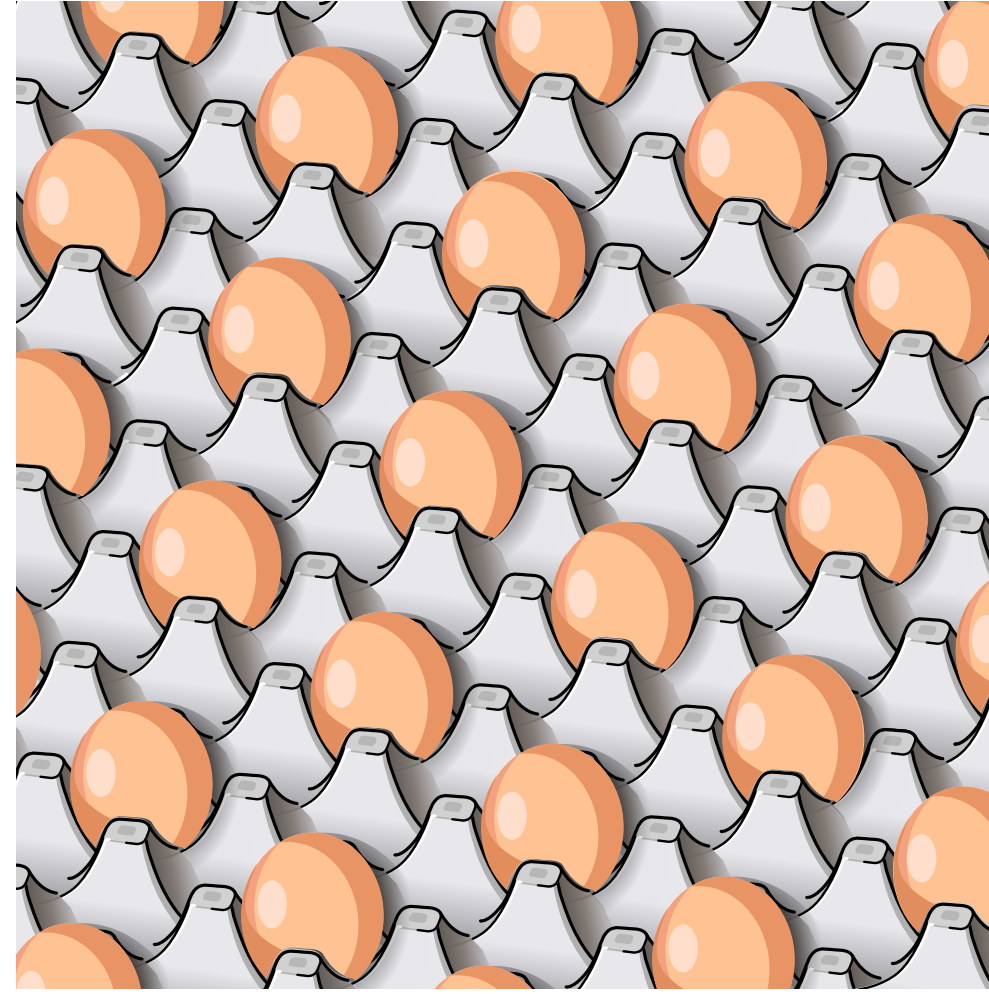
Kitap da tıpkı bizim bu söyleşimiz gibi çift dilli? Sizin için de bu kitabı yurtdışında dağıtabilmek önemli miydi? Bu anlamda neleri gözettiniz?

Baştan beri bu konuda çok kararlıydım. Başıma çok işi açacağını, yayınlama sürecini geciktireceğini, zaten küçük olan boyut içinde tipografik yapıyı zorlayarak, yazı boyunu küçülteceğini bildiğim halde vazgeçmedim. Uluslararası bir iş yapmak dünyanın her yerinde tamamen bu ülkenin kaynaklarıyla üretilmiş (kullanılan yazı karakterleri bile Türk tasarımcıların) bir çalışmanın çift dilli olması gerekiyordu. Ayrıca bu tasarım ileride İngilizce-Almanca veya İngilizce-Farsça gibi başka hayallere de kapı açabilecekti. Hâlâ bunları araştırıp kovalıyorum. Elimdeki ürünün İngilizce olması bana bu şans veriyor. Yurt dışında örneğin Singapur'da bir yayıncıya gönderip İngilizce-Çince yayınlanabilme olasılığını araştırmam başka türlü mümkün olmazdı.

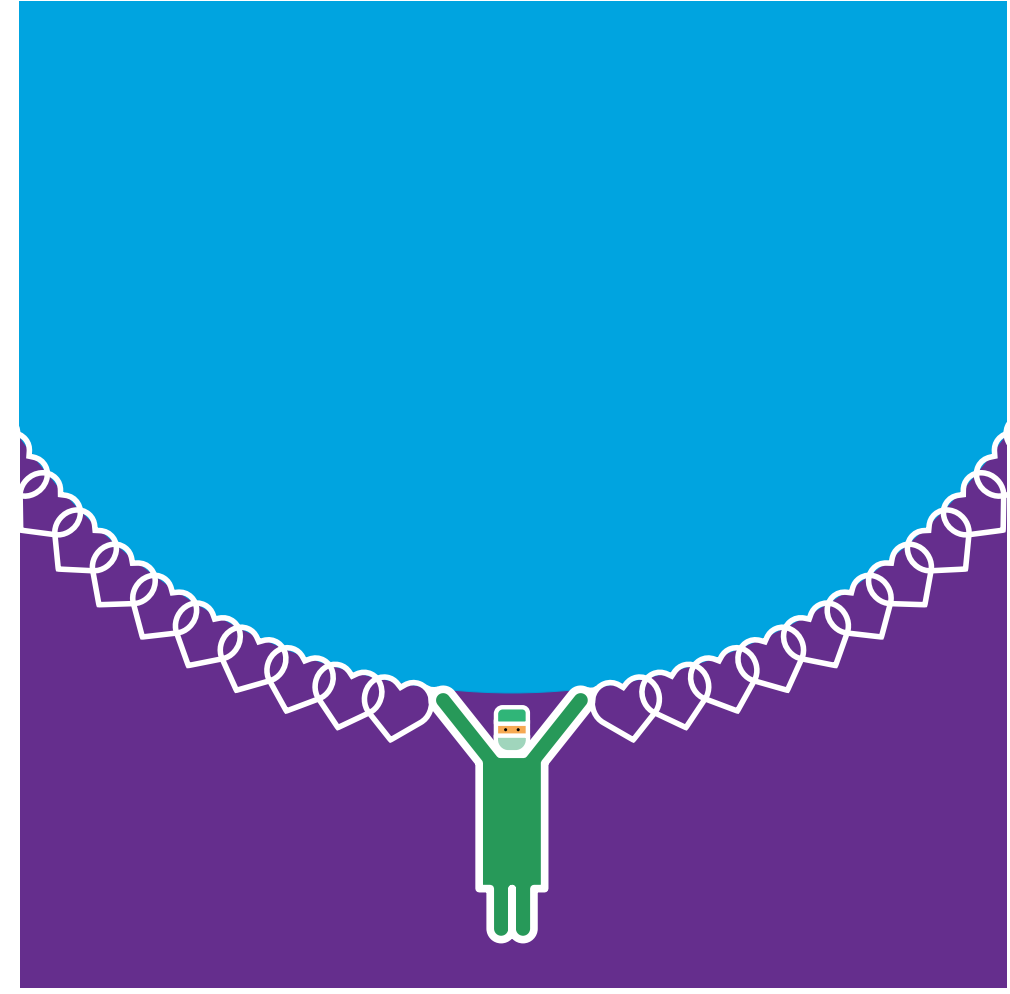
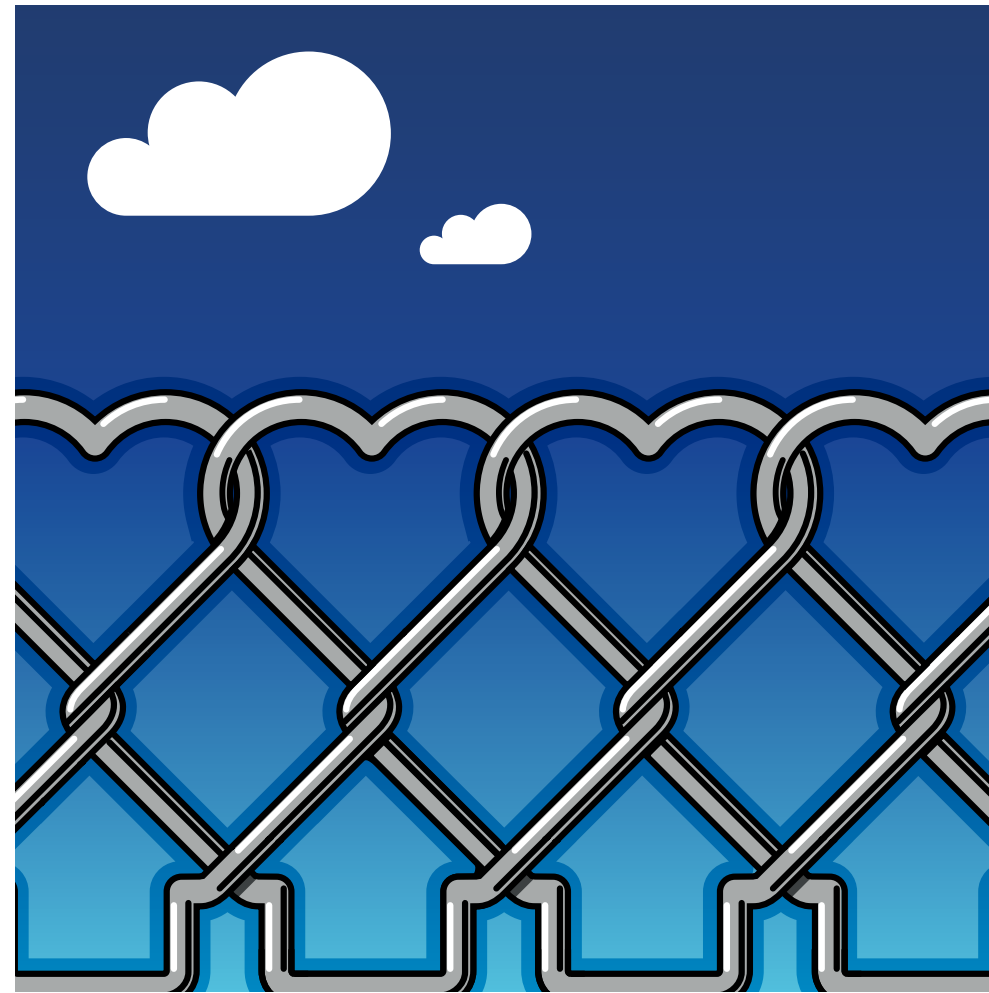
20 Mart 2020 tarihinde aldığınız bir not çok ilgi çekici: “Pandemi” salgın hastalıkların genel adı. Yunanca *pan* (tüm) ve *demos* kelimelerinden türemiş.

Benim varoluş nedenim; kendimi, yaşamı, evreni görsel iletişimle anlamak ve anlatmak. Tarihi bir an yaşadığımın farkındaydım. Yaşadığım günler; merak, korku, hüznün, umut, acı ve sonsuz bir bilinmezlik doluydu. Bunları kendi bakış açımdan sanatsal bir duyarlılık, eleştirel bir boyut ve zamana not düşmek adına somutlaştırmaya başladım.

My reason for existence is to understand and explain myself, life and the universe through visual communication. I was aware that I was living a historical moment. The days I live were full of wonder, fear, sadness, hope, pain and an endless unknown. I began to embody them from my point of view with the help of an artistic sensibility, a critical dimension, and to take note of time.

The journey of Tevfik Fikret Uçar started in Istanbul in 1966, the day he was named Fikret that means thinking, idea, mind, mind, contemplation. He has tried to give credit to his name ever since. First, he wanted to learn a profession in Maçka Vocational High School, Department of Paint and Decoration, then he understood that his main profession should be “learning”. The idea that “everything that appears has an adventure of its own” was a sweet trouble for him. While studying Graphic Design at Marmara University, Faculty of Fine Arts, the more he learned, the more he understood how little he knew. After graduating in 1987, he started to pursue a dream in Eskişehir: being a soldier of a newly established art and design school is also in the heart of Anatolia!

He studied Visual Communication in Switzerland, Art Center College of Design (E) as the first Turkish student. He shared his knowledge in different countries and regions; participated in workshops, conferences; gave lectures. Thousands of people shared his ideas and thoughts that read the 10th edition of the book *Visual Communication and Graphic Design*. He says that he has the excitement of learning new things every day at Anadolu University, Faculty of Fine Arts, Department of Graphic Design, where he has been teaching for 32 years. He continues to realize this saying: “We speak with words, we get along with concepts, graphic design is the form of concepts”.

You published your book, *Face to Face*, in 2020, at a time when the whole world was at home. The design, writings and illustrations of the book are yours. Your interpretation of 100 days from 2020... In your preface to the book, you wrote that “it was created for looking, reading, thinking, interpreting, questioning, remembering”. I want to ask where the need to record these days comes from?

It's been exactly a year now. Forgetting is sometimes very useful for humanity, but sometimes dangerous ... We miss the great benefit of taking lessons. We were faced with a strange thing that we could not even say its name, we only knew from the news as the “mysterious disease of Wuhan”. Many concepts that became clear in our minds now were unclear then. In fact, there were many of us who said that it was fake, it was made up by pharmaceutical companies, it won't come to us. “The two most important days of your life are the day you were born and the day you understand why you were born.” That's what Mark Twain says. My reason for existence is to understand and explain myself, life and the universe through visual communication. I was aware that I was living a historical moment. The days I live were full of wonder, fear, sadness, hope, pain and an endless unknown. I began to embody them from my point of view with the help of an artistic sensibility, a critical dimension, and my personal before to take note of time. I disciplined myself and turned it into daily publications. I shared it on social media simultaneously. My aim was to witness history with an interesting and original method and to tell people about these days from my perspective in the future.

What can you tell us that preparing this book and eventually publishing it has healed you?

What a nice observation ... Yes, I can definitely say that. In particular, I was like a long-distance runner every 100 days that the book was produced. Constantly generating ideas with paper and pen in my hand and embodying daily developments through visual images... You feel like fighting the unknown, like Don Quixote before windmills. You try to understand something you do not know and then explain it. Without even going out on the street, making the bread at home, looking at the window with fear and following the situation of the turquoise painting that will be published in the evening... It is an unusual, chaotic and traumatic situation. But you are absolutely right, it did me great. First of all, I took good care of my cat as I perceived it as a task. I did sports, paid attention to what I ate, read a lot. As long as I could remember, I was an overweight and robust person, I lost 18 kilos in this process. (Laughing) I saw numbers that I had not seen on the scale. All my values have become normal. Above all, I feel like someone who has done his duty and achieved his goal right now. This is also a very nice feeling. In my own little world, I am like a mountaineer who climbed Everest with great difficulty and saw the summit. The feeling of being useful and doing a good job... Positive feedbacks, the messages full of praise I received... Yes, a very

TDK da hazırlıksız yakalanmış. *Web* sayfasında ‘epidemi’ var ama ‘pandemi’ yok. Diğer Türkçe sözlüklerde de durum farklı değil. Tarife gelmez şeyin tek ilacı, evde kalmak.” Bugün bu sözlerin üzerinden tam 1 yıl geçti ama “pandemi” kelimesi hâlâ sözlüklerimize geçmedi. Bu hastalığın tam olarak nasıl nüksettiği bilinmiyor, aşı konusunda kafalar karışık. Size sormak istediğim bu belirsizlikle birlikte olma pratiği sizin tarafınızda nasıl yaşandı/yaşanmakta?

Soruların cevaplara nazaran daha yararlı olabileceğini düşünürüm. Cevap sonu olan bir süreç oluşturur ancak sorular sonsuz ve üretkendir. Biri diğerini doğurur ve sorgulayan ve yaratıcı zihin bununla beslenir. Aşırı ve biteviye konfor canlıların sonunu getirir.

Ben de bu belirsizlik ortamının yaratıcılığı ve yeni süreçleri geliştirecek bir durum olduğunu düşünüyorum. Tüm insanlık büyük bir travma yaşıyor, kendi türünü tehdit eden bir düşmanla savaşıyor, ama bu arada düşünüyor ve çıkış yolu arıyor. Bu durum onu aramaya, sorgulamaya ve yenilikler keşfetmeye itti. Daha da itecek. İhtiyaçlar bizi yenilik ve inovasyon yapmaya yöneltir. Ben bu süreçten, düşünen toplumların kazanımlarla çıkacağını düşünüyorum. Sorunlar hayatın çok önemli bir eğitmeni. Ders almasını bilene her dert içinde fırsat ve faydalarla geliyor.

Bu kitabın yayına hazırlanma sürecini daha evvel yayına hazırladıklarınızdan ayırt eden nedenleri nasıl ifade edersiniz?

Daha önceki yayınlarımdan temel farkı bana verdiği özgürlük ortamıydı diyebilirim. Metinlerden görsellere kadar her şeyi oluşturmak, yazdıklarınız kadar gösterdiklerinize de fikirlerinizi anlatabilmek çok eğlenceliydi. En ilginç olanı ise anlık ve gündelik iş üretme şekli... Örneğin tam bir fikir düşünüp o gününü yayının, tasarımını planlıyorsunuz. Toplumun tavır ve tepkisini görselleştiriyorsunuz... Gece bir anda içişleri bakanının istifa ettiğini öğreniyorsunuz. Her şey değişiyor... Baştan yeni bir fikir düşünüyorsunuz ki... İstifa kabul edilmiyor. İtiraf etmeliyim. Bu gelgitler hareketli bir hedefi takip eden atıcı gibi her an yeni, beklenmedik şeylere hazırlıklı olma ve duruma karşı yeni yaratıcı fikirler bulabilme yeteneğini kırbaçlıyor... İşte bu “her an her şey olabilir” duygusu hemen karar değiştirebilme ve yeni şeyler bulabilme yeteneğinizi de geliştiriyor. Eğlenceli yani bir bakıma.

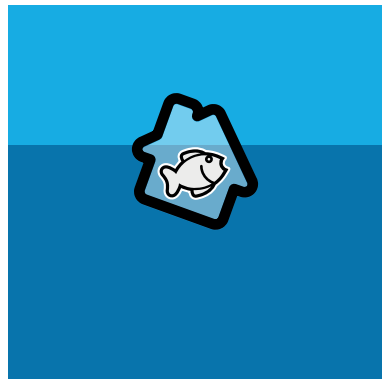
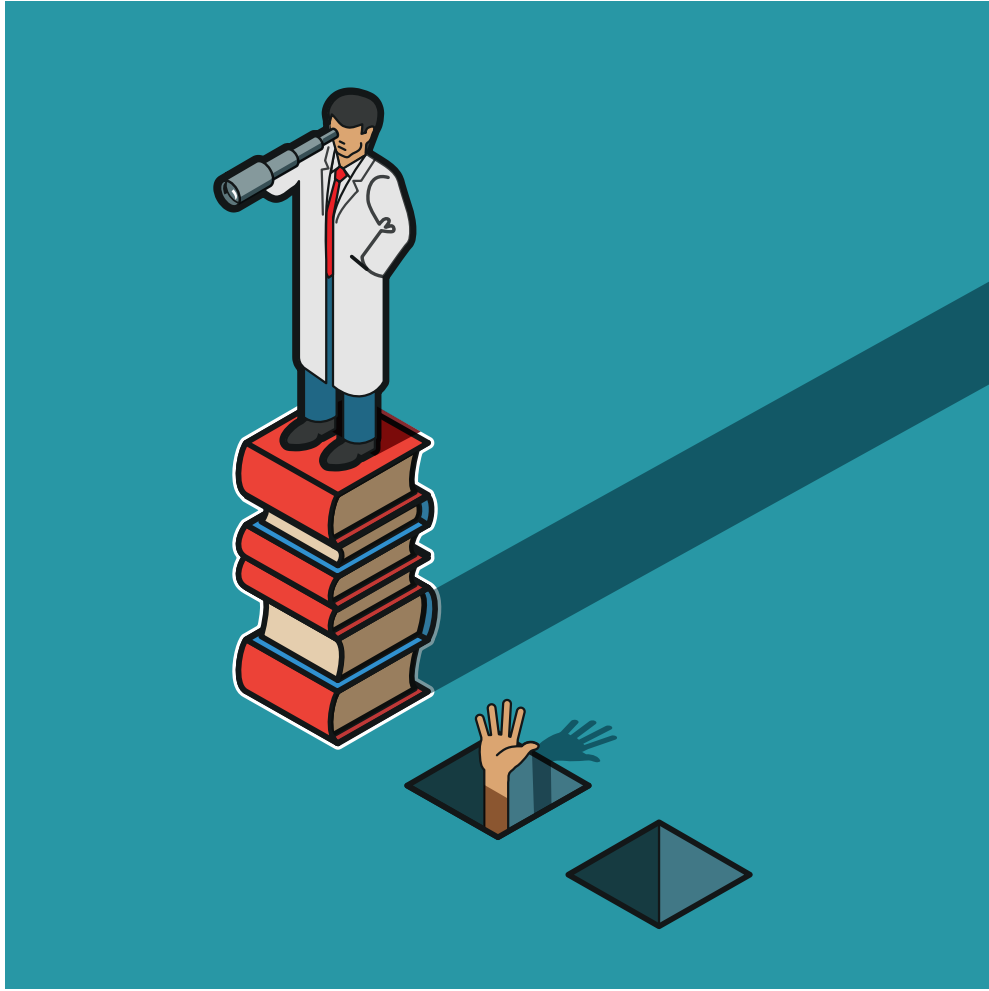
“Homo sapiens’in son savaşı mıdır bilinmez ama en büyük savaşlarından birini verdiği kesin,” yazmışsınız 6 Nisan 2020’de. Teknolojinin hayatımıza entegrasyon hızı ve değişim ivmesi size neler düşündürüyor?

Bu güzel sorunun en güzel bölümü şu “düşündürüyor” sözcüğü... Evet kesinlikle düşündürüyor, hepimiz düşünüyoruz. Bu süreçte korunmayı, ayakta kalmayı, sağlıklı olmayı, yaşayabilmeyi, hayatımızı devam ettirmeyi... Düşünüyoruz. Aslında kolay gibi görünen ama en zor yaptığımız şey bu. 12 Mayıs 2020’deki sayfaya matruşka gibi birbiri içindeki Koronavirüsler çizmiştim. 20, 21 gelir mi diye düşünüyordum. Mutasyon, varyant gibi şeyler yoktu daha ortada. Şimdi sayısını bilmediğimiz farklı varyant ile boğuşuyor insanlık. Homo sapiens’i benzerlerinden ayıran en önemli özelliği uyum sağlayabilmesi ve çözüm üretmesi. Artık evden çalışma neredeyse yeni normalin bir değişmezi. Ekran üzerinden toplu görüşmeler, dersler, sohbet toplantıları yapmak bir gereklilik. Hepimiz cep telefonlarımızın neredeyse içine düştük. Her eğitimi çevrimiçi almaya başladık. Çevrimiçi tiyatro izliyoruz, yetmez ama bari bu olsun, hiç olmamasından iyidir, diyoruz... Yaşam biçimimiz evriliyor, değişiyor hatta geliyor.

Kitap çok etkileyici bir son mektupla bitiyor. Peki siz kitap yayımlandığından beri nasılsınız? Neler yapıyor ve yapmayı planlıyorsunuz? Sahi, “Yaşıyorum”, ‘insanım’ diyen herkes bir şekilde varoluşunu sorgular mı?”

İlmek ilmek örmek, yapmak, yazmak, üretmek, yayınlamak... Doğrusu hiç de kolay olmadı. Çok zorlandığım, umutsuzluğa kapıldığım çok anlar oldu. Pandeminin de kitabı mı olur diyenden, bir de bu eksikti diyene kadar nelerle karşılaştım. Sanırım öğrencilerime de hep aktarmaya çalıştığım, kafama koyduğumu yapmak için azim ve inatla örülmüş bir tarafım var, o yüzden “Yapamadıkların istemediklerindir” demişim kitapta. Nasıl mıyım? Çok iyiyim, görevini yapmış insanın huzur ve mutluluğu içindeyim. Kaldı ki artık bu kitabın benden bağımsız başka yollar bulması, yaşaması ve gelişmesini görmek de çok heyecan verici. Örneğin bu sayfalarda yer almak, sergi gibi değişik açılımlar... Tek kelimeyle mutluyum. Her güzel dönütle daha da mutlu oluyorum. Dünyanın her yerinde ufak tefek ama etkin sarı renk bir kitabı cebimden çıkarıp birine verebilecek olmanın yarattığı güven duygusu beni daha da mutlu ediyor. Özellikle kitabı ithaf ettiğim her geçen gün biraz daha kayıp veren bizim sağlığınıza için hayatlarını kaybeden kahramanlardan gelen her içten dönüt, tatlı söz, beni çok ama çok mutlu ediyor. Onlar bu savaşın gerçek cephe savaşçıları.

Neler yapmayı planlıyorum? Tabii ki yeni projeler, yeni bir kitaba başladım, yapmamış ilginç şeyler peşindeyim, araştırma, bilgi deneyim ve önerileri birleştireceğim bir çalışma olacak bu. Farklı mecraların kullanımına kafa yoruyorum. McLuhan’ın tabiriyle “Küresel bir köye” dönüşen üzerinde yaşadığımız dünyanın yeni ortamına hazırlanmaya çalışıyorum. Araştırıp sorguluyorum. Sokrates, “sorgulanmamış bir hayat yaşamaya değmez” der. Çok iddialı ve çıtayı çok yükselten bir tanım bu. Ama bu sürecin kesinlikle bizi daha çok sorgulamaya ittiği kesin. Düşünsenize ayakkabınızı giymiyorsunuz, belki cebinizde paranız imkânınız var ama bir yere gidemiyorsunuz, kapıda arabanız var binemiyorsunuz. Sanırım hayatta neyin kıymetli olduğunu biraz daha düşünmek için zamanımız oldu bu süreçte. İnandıklarımız, inanmadıklarımız, güvendiklerimiz, güvenmediklerimiz. Neyin değerli neyin değersiz olduğunu düşünüp sorguladık. Hep bildiğimiz ama unuttuğumuz şeyi bir daha gözümüzde sokarcasına haykırdı o gözle görünmez virüs... Umud ve sevgi, yüreğinizdeki güzellikler, yüzünüzdeki tebessüm, içinizi ısıtacak özlenen dostlar, sağlıklı alınan derin bir nefes... Başka da ne var ki?

correct determination is yours, this process healed me. As Tevfik Fikret Uçar, I gained from this rebellion and the process of settling accounts with Covid-19 in my own way.

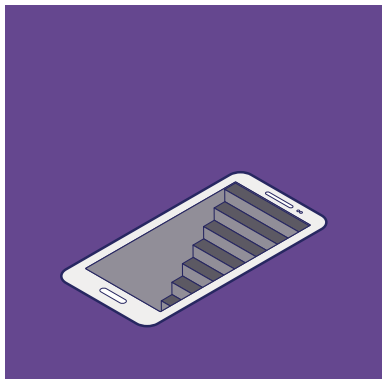
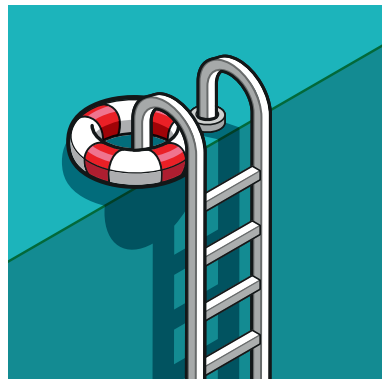
You are working as a full-time lecturer at Anadolu University, Faculty of Fine Arts, Department of Graphic Design. Undoubtedly, the pandemic conditions affecting all areas of life have also affected the way you do lessons with your students. How do you evaluate this change - even as we can tell in a short time - transformation?

We live in this country as people accustomed to shocks and extraordinary situations. But this time was completely different in terms of being in a global chaos. First of all, whether we are aware of it or not, we are experiencing a great mental depression. This situation undoubtedly reflected on educational field. We were guests at everyone’s house during classes. We tried to keep the morale and motivation high for students by posing with cats, screen photos, online New Year parties and so on. Unfortunately, we lost our professors, students and their families. We have always tried to keep alive that feeling of “hope” that I frequently emphasize in the book. I admit it is not easy either. I am an educator of an applied branch, as an advocate of the motto of “show and show”, as someone who is accustomed to drawing and painting by drawing the pen, brush from the hand of the student in front of you, it is not easy to experience the transformation you have mentioned. I discover, created and applied new ways of doing. For example, I recorded the theoretical parts of my lectures and published them on YouTube. I shared it not only with the class, but with the whole world. Needs and obligations have brought new dimensions to all of us.

The book is bilingual, just like our interview. Was it important for you to be able to distribute this book abroad? What was the most important thing for you in this sense?

I was very determined about this from the beginning. Although I knew that it would cost me much more time, delay the publishing process, and force the typographic structure in the already small size, it would reduce the length of the text. To do an international business, a work produced all over the world with the resources of this country (even the typefaces used by Turkish designers) had to be bilingual. In addition, this design could open the door to other dreams in the future, such as English-German or English-Persian. I’m still searching for them and chasing them. The fact that my product is in English gives me this chance. Otherwise, I would not have been able to research the possibility of sending it to a publisher abroad, for example in Singapore and being published in English-Chinese.

A note you took on March 20, 2020 is very interesting: “‘Pandemic’ is the general name of epidemic diseases. Derived from the Greek words *pan* (all) and *demos*. TDK was also caught off guard. There is an ‘epidemic’ but no ‘pandemic’ on the web page. The situation is no different in other Turkish dictionaries. The only remedy for what is not included in the tariff is to stay at home. “Today, exactly one year has passed since these words, but the word “pandemic” has not been used in our dictionaries. The exact recurrence of this disease is unknown, we are confused about the vaccine. What I want to ask you is, how has the practice of being with this uncertainty was lived by your side?

I think questions can be more useful than answers. The answer creates an endless process, but the questions are endless and productive. One gives birth to the other, and the questioning and creative mind feeds on it. Extreme and ceaseless comfort brings the end of living beings.

I also think that this uncertainty environment is a situation that will develop creativity and new processes. All humanity is in great trauma, fighting an enemy that threatens its kind, but in the meantime thinks and looks for a way out. This situation prompted him to seek, question and discover innovations. It will push even more. Needs lead us to innovate. I think that careful societies will come out of this process with gains. Problems are important trainers of life. It comes to those who know how to take lessons with opportunities and benefits in every problem.

How would you describe the reasons that differentiate the process of preparing this book for publication from others?

I can say that the main difference from my previous publications was the freedom it gave me. It was very fun to create everything from texts to images, to express your ideas with what you have written as well as what you show. The most interesting thing is the way of producing instant and daily work. For example, you think about a complete idea and broadcast that day, plan its design. You visualize the attitude and reaction of the society. You suddenly learn that the interior minister has resigned at night. Everything is changing... You are thinking of a new idea from the beginning. Resignation is not accepted. I have to admit. These tides whip up your ability to be prepared for new, unexpected things and come up with new creative ideas for the situation at any moment, like the shooter pursuing a moving target... This feeling of “anything can happen anytime” also enhances your ability to change decisions immediately and find new things. It’s fun, in a way.

“It is not known whether it was the last war of Homo sapiens, but it is certain that he fought one of his biggest wars,” you wrote on April 6, 2020. What makes you think that speed and changing momentum of technology integration into our lives?

The best part of this beautiful question is the word “makes you think”. Yes, it definitely makes me think, we all think. In this process, we are thinking about being protected, surviving, being healthy, being able to live, continuing our life... Actually, this is what seems easy but the hardest thing we do. I drew coronaviruses within each other, like a matryoshka doll, on the page on May 12, 2020. I was thinking if 20, 21 will come. There were no such things as mutations or variants. Humanity is grappling with different variants, the number of which we do not know. The most important feature that distinguishes Homo sapiens from its counterparts is its ability to adapt and produce solutions. Working from home is now almost a constant of the new normal. It is a necessity to hold collective meetings, lectures, chat meetings on the screen. We all almost fell into our cell phones. We started taking every training online. We watch theater online, but at least that’s better than nothing, we say... Our way of life is evolving, changing and even improving.

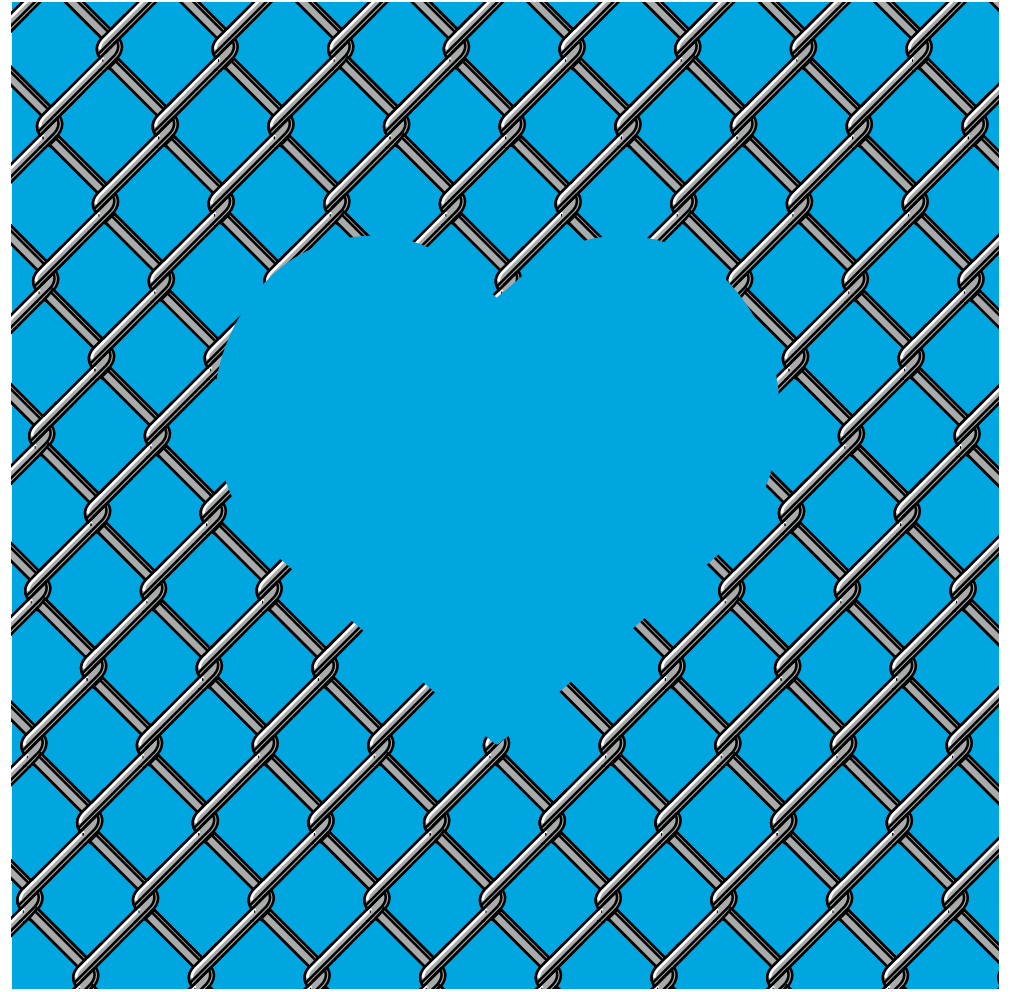
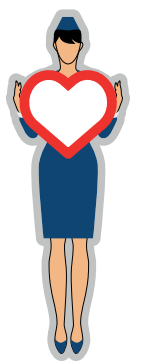
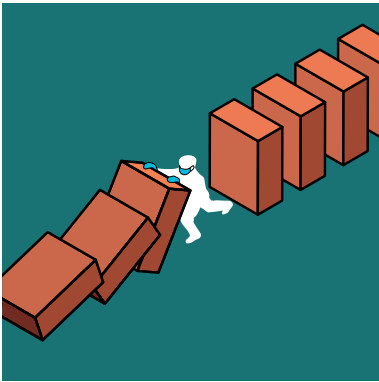
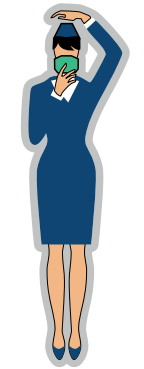
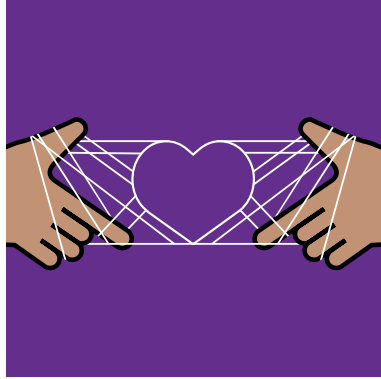
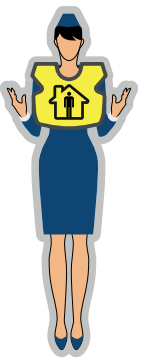
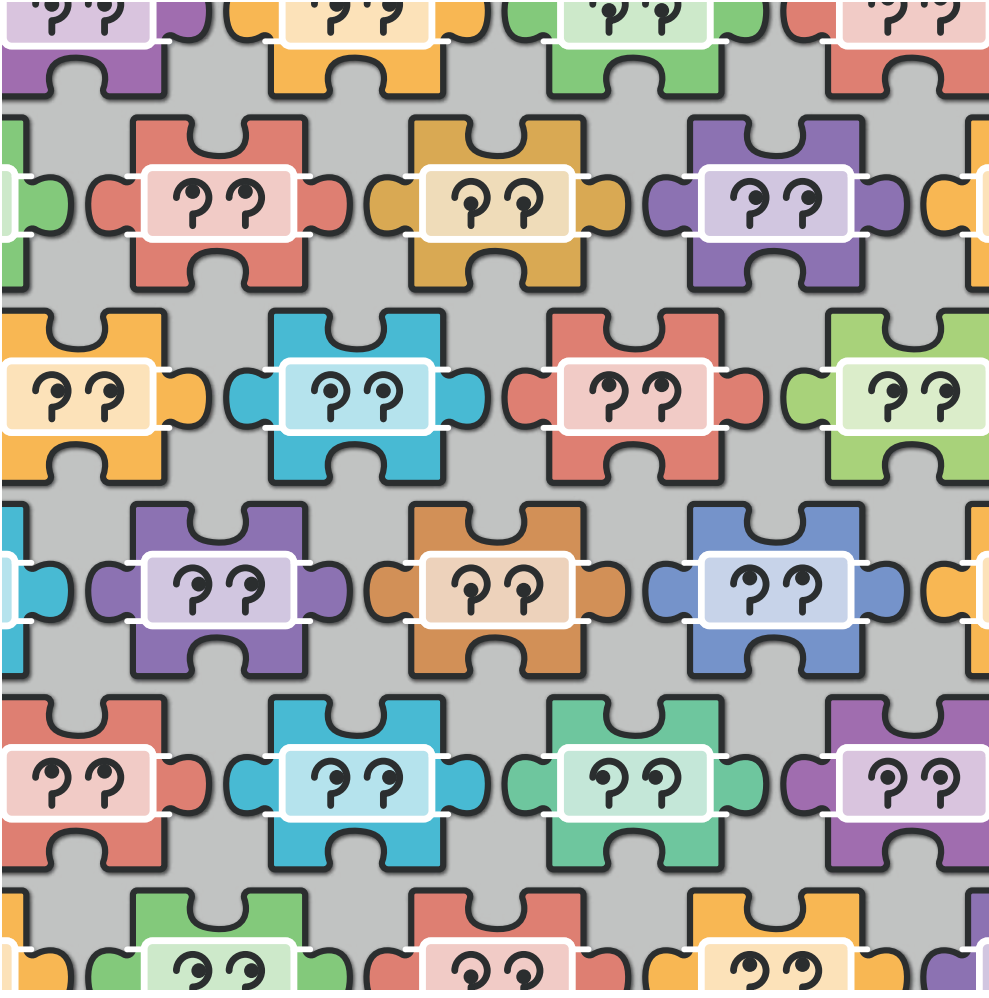
The book ends with a very impressive final letter. So how have you been since the book was published? What are you doing and are you planning to do? Really, “Does anyone who says, “I live”or” I am human” somehow question their existence?”

Knitting, making, writing, producing, publishing... It was not easy at all. There were so many moments when I was struggling and despairing. From asking whether a pandemic would have a book, or saying that it was missing, what did I encounter? I think I have a side that I always try to convey to my students, knitted with determination and stubbornness to do what I put in my head, so I said “What you cannot do is what you do not want” in the book. How am I very well; I am in the peace and happiness of the person who has done his duty. It is also very exciting to see this book find other ways, live and develop independently of me.

For example, different initiatives such as taking part in these pages, exhibitions ... In one word, I am happy. I am even more happy with every good feedback. The sense of trust created by being able to take a small but effective yellow book out of my pocket and give it to someone around the world makes me even more happy. Every sincere feedback and sweet words from the heroes who lost their lives for our health, who lost more and more every day I dedicated the book, make me very, very happy. They are the true frontline warriors of this war.

What am I planning to do? Of course, new projects, I started a new book, I am looking for interesting things that have not been done, this will be a work where I will combine research, knowledge, experience and suggestions. I am thinking about the use of different media. I am trying to prepare for the new environment of the world we live in, which has turned into a “global village” in McLuhan’s phrase. I investigate and question. Socrates says, “it is not worth living an unquestioned life.” This is a very ambitious definition that raises the cheetah. But it is certain that this process makes us question more. Think about it, you can’t wear your shoes, maybe you have money in your pocket, but you can’t go anywhere, you have a car at the door, you can’t get on. I think we had time to think a little more about what is valuable in life. What we believe, what we do not believe, what we trust, what we do not trust. We thought and questioned what was valuable and what was not. That invisible virus cried out again, as if we had always known but forgotten something in our eyes... Hope and love, beauty in your heart, smile on your face, longed friends that will warm you up, a healthy deep breath... What else?

Umudu var büyük insanlığın, umutsuz
yaşanmıyor.

*Great humanity has hope, one can't live
without hope.*

—NÂZIM HİKMET RAN

